

Vennootschapsbelasting

Inleiding

In deze notitie gaan we in op de Vennootschapsbelasting (Vpb) en jeugdzorg.

Achtereenvolgend komen aan de orde:

- de situatie vóór en vanaf 2015;
- de criteria voor de zorgvrijstelling;
- de departementale discussie;
- het vervolg en de rol van de VGN.

Situatie vóór 2015

Tot 2015 werd de zorg voor jongeren onder de 18 jaar gefinancierd vanuit de AWBZ, de Zvw en vanuit provinciale subsidies. Binnen de AWBZ en de Zvw was deze zorg in het algemeen vrijgesteld van VPB onder de zorgvrijstelling. De provinciale jeugdzorg kwam in het algemeen niet voor VPB-heffing in aanmerking omdat de subsidiebesluiten het maken van winst onmogelijk maakten en de betreffende instellingen daarom niet gekwalificeerd werden als onderneming in de zin van de Wet op de vennootschapsbelasting.

Situatie sinds 2015

Met de stelselwijziging van 2015 is de positie van de jeugdzorginstellingen gewijzigd. Deze worden nu gefinancierd op basis van gemeentelijke bekostiging die niet in de vorm van subsidie wordt toegekend. En daarmee drijven deze instellingen een onderneming in de zin van de Wet op de VPB. In beginsel zijn de jeugdzorginstellingen daarmee belastingplichtig geworden voor de VPB. De VGN heeft in de periode sinds 2015 regelmatig aandacht besteed aan de wijziging van de positie van de jeugdzorginstellingen. Daarvan zijn ook informatieberichten op de website van de VGN verschenen.

Criteria voor zorgvrijstelling

De zorgvrijstelling is echter nog steeds van toepassing voor die jeugdzorgactiviteiten die voorheen onder de AWBZ en Zvw vielen (zie hiervoor ook de bijgevoegde beantwoording van de staatsecretaris op Kamervragen uit 2017). Voor de overige activiteiten zal getoetst moeten worden of zij cumulatief aan de drie criteria voldoen om in aanmerking te komen voor de zorgvrijstelling. De drie criteria zijn achtereenvolgens:

1. De vrijstelling geldt voor lichamen die zich voor 90% of meer bezighouden met de vrijgestelde activiteiten.
2. De activiteiten omvatten het genezen, verplegen of verzorgen van zieken, kraamvrouwen, mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, wezen of ouderen die niet meer zelfstandig kunnen wonen.
3. Deze activiteiten worden uitgevoerd zonder winstoogmerk en indien er wel winst (een overschot) behaald wordt dan dient dat binnen de (zorg)instelling aangewend te worden.

Ad 1: de eerste voorwaarde vormt een alles-of-niets bepaling. Zodra de 90% niet meer behaald wordt, is het gehele ondernemingsresultaat van het lichaam bij de VPB

betrokken. Een tweede complicatie is dat, ook als de component die meer dan 10% inneemt zelf ook vrijgesteld is (bijvoorbeeld onderwijs), er niet wordt voldaan aan de eis van 90% vanuit de zorgvrijstelling.

Ad 2: de tweede bepaling geeft een omschrijving van de activiteiten die vrijgesteld zijn. Het probleem hierbij is dat de omschrijving dateert uit een ver verleden en van toepassing was op een situatie waarbij verblijf of opname voorop stond. In het algemeen zal de overgang van de AWBZ en de Zvw naar de Jeugdzorg een voortzetting van activiteiten inhouden die vrijgesteld waren. Voor de overgang van de provinciale Jeugdzorg naar de nieuwe financiering zal op activiteitsniveau een afweging gemaakt moeten worden of de zorgvrijstelling van toepassing is.

Ad 3: de derde bepaling ziet toe op de destijds onder de AWBZ bestaande verplichting om de reserves aan te houden in de vorm van een RAK (reserve aanvaardbare kosten). Onder de Wlz is dat voortgezet door de bekleemde reserves onder te brengen in de bestemmingsfondsen.

Huidige departementale discussie

De discussie over de vrijstelling van de Jeugdzorg spitst zich nu toe op de activiteitentoets en de mogelijke opname van een aparte subjectieve vrijstelling voor de Jeugdzorg in de Wet op de VPB. Deze laatste optie is al langer onderwerp van gesprek tussen het ministerie van VWS en het ministerie van Financiën. Inmiddels is in deze discussie duidelijk dat de mogelijkheid van opname van een nieuwe vrijstellingsgrond in de wet VPB uiterst gevoelig ligt voor het ministerie van Financiën, omdat die interfereert met de Europese regelgeving rondom staatssteun. Het Ministerie van Financiën lijkt hier geen mogelijkheden te zien tot aanpassing in de wet. En daarmee resteert de optie om met behulp van een beschrijving van de activiteiten vast te stellen of een beroep op de zorgvrijstelling mogelijk is.

Vervolg en actie bureau VGN

Inmiddels heeft het bureau nader contact gehad met de fiscalist van het Ministerie van VWS en van hem vernomen dat er in overleg met Financiën een tekstvoorstel wordt voorbereid dat in de kern voortbouwt op het hierboven in de tekst weergegeven standpunt namelijk: dat activiteiten die voorheen onder de AWBZ en de Zvw vrijgesteld waren, nu ook in de nieuwe situatie na 2015 vrijgesteld blijven. Daarnaast wordt in analogie met de Thuiszorg een aantal activiteiten benoemd die zeker niet vrijgesteld kunnen zijn. Het bureau verwacht dat voor de leden van de VGN de risico's niet heel groot zijn, omdat zij merendeels activiteiten verrichten die ook onder de AWBZ en de Zvw voor 2015 werden uitgevoerd. Het tekstvoorstel is nu nog in regie bij het Ministerie van Financiën en zal door dat departement voorgelegd worden aan de minister van VWS. Zodra het beschikbaar is zal het ook aan de VGN voorgelegd worden voor commentaar. Naar verwachting zal dan de officiële tekst per eind juni/ begin juli in de Staatscourant gepubliceerd kunnen worden.

Standpunt BAC-bedrijfsvoering

In de BAC van 26 maart jl. is deze materie besproken. Het standpunt van de BAC is dat het hier primair een kwestie betreft tussen de minister van VWS en de minister van Financiën en dat de VGN hier in feite geen invloed op heeft. Naar verwachting van de BAC zal het in de praktijk voor de instellingen van de VGN nauwelijks een probleem zijn.

Conclusie

Het bureau volgt de ontwikkelingen op de voet en zal zodra het tekstvoorstel bekend is de mogelijke impact ervan op de sector analyseren en in geval van verwachte knelpunten naar VWS reageren.

In de praktijk is de impact hiervan op de leden van de VGN zeer beperkt, aangezien ook in het sociaal domein het grootste deel van de omzetten binnen de zorgvrijstelling zal blijven vallen. Per instelling kan dat worden bekeken in overleg met de accountant die hierover op maat zal adviseren.